

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
08.11.2021

05-08-038S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Засади сталого розвитку суспільства		Principles of Sustainable Development of Society	
Шифр за ОП	ВЦЗП 1.4	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Fields of knowledge Service sector	
Спеціальність Туризм	242	Speciality Tourism	
Освітня програма: Туризм		Degree Programme: Tourism	

м. Рівне – 2021

Силабус навчальної дисципліни **Засади сталого розвитку суспільства** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Туризм** за спеціальністю **242 Туризм**. Рівне. НУВГП. 2021. 16 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/18124/>

Розробник силабусу:

Клименко Людмила Валентинівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № 2 від “4” жовтня 2021 року

Завідувач кафедри:

Коротун Сергій Ігорович, к.геогр. наук, доцент

Керівник освітньої програми: 242 Туризм

Коротун Сергій Ігорович, к.геогр. наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ

Протокол № 2 від “12 ” жовтня 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:

Прищепа Алла Миколаївна, доктор сільськогосподарських наук, професор

СЗ №-5976 в ЕДО.

© Клименко Л. В., 2021

© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Туризм</i>
Спеціальність	<i>242 Туризм</i>
Рік навчання, семестр	<i>4-й рік навчання, 8-й семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>16 год. – д.ф.н.; 2 год. – з.ф.н.</i>
Практичні заняття:	<i>14 год. – д.ф.н.; 8 год. – з.ф.н.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год. – д.ф.н.; 80 год. – з.ф.н.</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>Денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Клименко Людмила Валентинівна,
доцент кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи,
доцент*

Вікіситет
ORCID

<https://cutt.ly/3f9CZBG>

l.v.klimenko@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2364>

Як комунікувати

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Засади сталого розвитку суспільства» складена відповідно до освітньо-професійної програми здобувача вищої освіти «бакалавр» спеціальності 242 «Туризм».

Об'єктом вивчення є процеси, що протікають в соціальній, економічній, екологічних сферах суспільств.

Предметом вивчення є теорія і практика сталого розвитку суспільства як на глобальному, так і на національному, регіональному, місцевому рівні, що є відображенням об'єктивної потреби переорієнтації економічного, усього суспільного розвитку з урахуванням початкової вимоги збереження природного та людського потенціалу для нинішнього та майбутніх поколінь.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі зобов'язані досягти наступних результатів навчання, а саме:

- усвідомлення актуальності проблеми та ідей сталого розвитку суспільства;
- розуміння ролі ООН у визначенні засад сталого розвитку;
- опанування сутності економічного зростання і сталого розвитку;
- здатності аналізувати і оцінювати соціо-економіко-екологічний розвиток України;
- здатності усвідомлювати національні особливості переходу України на шлях сталого розвитку;
- базові знання із соціальної мобілізації для збалансованого місцевого розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки: у системі підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» навчальна дисципліна «Засади сталого розвитку суспільства» є складовою вибіркової частини навчального плану. Ця навчальна дисципліна присвячена вивченню сутності, актуальності, причин та передумови сталого розвитку, ролі ООН у вирішенні глобальних проблем людства та розробки Плану виконання рішень, значення сталого розвитку для економічного зростання, впровадження принципів сталого розвитку в Україні, можливості використання інструменту соціальної мобілізації для місцевого розвитку.

Базовими навчальними дисциплінами для вивчення «Зasad сталого розвитку суспільства» є навчальні дисципліни «Філософія», «Екологія», в той же час вона є базовою для вивчення навчальної дисципліни «Регіональна політика сталого розвитку України».

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі

Вимоги до знань, умінь, результатів навчання (компетентностей) визначається галузевим стандартом вищої освіти України.

Навчальна дисципліна «Засади сталого розвитку суспільства» є однією із складових у процесі підготовки здобувачів вищої освіти із спеціальності 242 «Туризм» і має на меті формування знань, умінь і здатностей у здобувачів перевести вже набуті, і ті що будуть засвоєні під час вивчення навчальної дисципліни, знання з питань сталого розвитку суспільства у площину їх практичного використання відносно розв'язання проблем місцевого, регіонального і національного розвитку.

Ця навчальна дисципліна знайомить здобувачів вищої освіти з особливостями переходу України на шлях сталого розвитку, а саме: кардинальної зміни моделі природокористування; переходу до інтенсивного типу виробництва на основі використання новітніх еколого безпечних, безвідхідних технологій; формування нової демографічної політики, спрямованої на відтворення населення; розширення масштабів міжнародного співробітництва у сфері сталого розвитку.

Мета навчальної дисципліни «Засади сталого розвитку суспільства» полягає в набутті знань, умінь, компетентностей здобувачами вищої освіти розуміння теорії і практики сталого розвитку суспільства на глобальному, національному, регіональному і локальному рівнях.

Завдання навчальної дисципліни полягає у вивченні процесів, що протікають в соціальній, економічній, екологічній сферах суспільств.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні **знати**:

- об'єкт, предмет і завдання навчальної дисципліни;
- історію, передумови появи сталого розвитку суспільств;
- роль ООН у визначенні засад сталого розвитку суспільств;
- зміст Концепції сталого розвитку суспільства;
- сутності економічного зростання та його цілі;
- теорію сталого розвитку;
- зміст Концепції сталого розвитку України;
- роль громадського суспільства;
- зміст Концепції розвитку громад.

вміти:

- аналізувати та оцінювати соціо-економіко-екологічний розвиток України;
- використовувати, зберігати, відновлювати природний та людський потенціал, дбаючи і про

- теперішні, і про наступні покоління;
- досягати збалансованого співіснування розвитку природних систем, людини, суспільства.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Навчальна дисципліна «Засади сталого розвитку суспільства» формує наступні фахові компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності

СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

СК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-

Програмні результати навчання

психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР23. Вміти застосовувати основні закономірності безпечних, ресурсно-ефективних і екологічних технологій в організації роботи об'єктів туристичної інфраструктури.

ПР24. Знати системи екологічного керування в туристичній галузі відповідно до міжнародних стандартів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- **допитливість, ініціативність** – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу;

- **цілеспрямованість, наполегливість** – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів;

- **адаптивність, командна робота** – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, участі в діловій грі, опрацювання практичних кейсів;

- **соціальна обізнаність і відповідальність** – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;

- **самонавчання для професійного та особистісного зростання** – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію презентацій із відповідним темі заняття теоретичним матеріалом та відео-роликів щодо впровадження принципів сталого розвитку. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд можливих практичних ситуацій у вигляді кейсових пакетів та дискусію.

Методи, технології навчання та викладання

Здобувачі ВО мають можливість публічного виступу із презентацією лекційного матеріалу. Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними. У контексті практичних 7 робіт застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми Microsoft Excel і Google таблиці. За рішенням академічної групи одна з практичних робіт може бути замінена проведенням ділової гри, яка моделює конкретне професійне завдання еколога. Метою ділової гри

є розробка конкретних пропозицій, щодо формулювання стратегічної мети, місії розвитку регіону, визначення стратегічних напрямків розвитку соціальної, економічної, екологічної сфер регіону, формулювання стратегічних і операційних цілей та завдань сталого розвитку регіону.

До проведення навчальних занять долучаються фахівці практики. Здобувачі ВО всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП. Здобувачі ВО отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях, написанні кваліфікаційної випускової роботи.

Засоби навчання

Під час лекційних та практичних занять застосовуються мультимедійний проектор, ноутбук, бібліотечні та інтернет фонди нормативно-правових документів (закони, постанови КМУ, ДСТУ), Google таблиці і Google-форми (корпоративна підписка), навчальні посібники, монографії, наукові та популярні статті. Здобувачі ВО використовують методичний матеріал, підготовлений викладачем: презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, занять і самостійної роботи.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1

Сталий розвиток суспільства – глобальний виклик врядуванню XXI століття

ТЕМА 1. Причини виникнення ідей сталого розвитку, мета та завдання навчальної дисципліни «Засади сталого розвитку суспільства»					
Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР10, ПР18, ПР20	
		денна ф.н.	заочна ф.н.		
	Лекційні заняття	2	2		
	Практичні роботи	2	2		
	Самостійна робота	7	10		
Опис теми	Актуальність проблеми сталого розвитку та причини виникнення ідей сталого розвитку. Поняття об'єкт, предмет навчальної дисципліни. Завдання навчальної дисципліни. Взаємозв'язок людини і людства з природою. Сутність поняття сталий розвиток.				

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

Література

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

ТЕМА 2. Роль ООН у визначені засад сталого розвитку

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР08, ПР18, ПР24
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	-	
	Самостійна робота	7	10	

Опис теми

Конференція ООН з навколишнього середовища у Ріо-де-Жанейро 1992 р. Порядок денний на XXI століття. Основні принципи «Декларації Ріо», Світовий саміт із сталого розвитку в Йоганнбурзі (2002) та Ріо+20. Концепція сталого розвитку суспільства.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

Література

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

ТЕМА 3. Економічне зростання і сталий розвиток

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР01, ПР02, ПР08, ПР10, ПР18, ПР19, ПР24
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	2	
	Самостійна робота	7	10	

Опис теми

Сутність економічного зростання та його цілі. Еволюція факторів економічного зростання. Теорія сталого розвитку. Ресурсно-екологічні обмеження сталого розвитку. Роль територіальних громад у соціоекологічному облаштуванні території.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

Література

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Середа В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

ТЕМА 4. Збалансований суспільний розвиток України: проблеми та перспективи

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР01, ПР02, ПР10, ПР18, ПР19, ПР20, ПР24
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	-	
	Самостійна робота	7	10	

Опис теми

Аналіз, оцінка стану економіки України. Концепція сталого розвитку України. Національні особливості переходу України на шлях сталого розвитку. Завдання на шляху сталого розвитку. Регіональна та муніципальна політика.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

Література

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Середа В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

Змістовий модуль 2

Соціальна мобілізація для збалансованого розвитку

ТЕМА 5. Національні, групові, приватні інтереси і сталий розвиток

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР01, ПР10, ПР12, ПР20, ПР21
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	2	

	Самостійна робота	8	10	
Опис теми	Розбіжності інтересів у глобальному просторі. Протиріччя між окремими групами інтересів у сучасному світі. Перспективи подолання конфліктів інтересів. Роль громадського суспільства.			

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

ТЕМА 6. Соціальна мобілізація для збалансованого місцевого розвитку

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР02, ПР10, ПР12, ПР18, ПР20, ПР21
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	-	
	Самостійна робота	8	10	

Опис теми

Децентралізація та її роль і значення для реалізації ідей сталого розвитку. Врядування: концепції і форми. Локальні проблеми та шляхи і можливості їх вирішення на рівні місцевої влади. Місцеве самоврядування в Україні.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

Література

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

ТЕМА 7. Основні питання та проблеми розвитку громад

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР01, ПР02, ПР12, ПР18, ПР19, ПР20, ПР21
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	2	2	
	Самостійна робота	8	10	

Опис теми

Концепція розвитку громад. Просторовий аспект. Механізм залучення громад до місцевого самоврядування. Фактори впливу на використання соціальної мобілізації. Елементи соціальної мобілізації. Основні напрямки вдосконалення організаційних питань діяльності громад.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

- Література**
1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
 2. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
 3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

ТЕМА 8. Науковий та освітній вимір збалансованого розвитку суспільства

Форми організації навчання	Вид робіт	Кількість годин		Програмні результати навчання: ПР01, ПР10, ПР18, ПР20, ПР23
		денна ф.н.	заочна ф.н.	
	Лекційні заняття	2	-	
	Практичні роботи	-	-	
	Самостійна робота	8	10	

Опис теми

Роль науки та освіти у визначенні засад сталого розвитку. Зміцнення наукової бази з метою сталого розвитку і нового управління. Переорієнтація освіти на сталий розвиток. Розширення проінформованості населення з проблем сталого розвитку суспільства.

Лінк теми на MOODLE (конспект лекцій та завдання до самостійної роботи):

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1560>

Додаткові ресурси:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/16672/>

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13228>

- Література**
1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
 2. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
 3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

Загальна кількість, відведена на вивчення курсу становить **90 годин**.

З них:

- **лекційні заняття:** денна форма навчання - **16 год.**, заочна форма навчання - **2 год.**;
- **практичні заняття:** денна форма навчання - **14 год.**, заочна форма навчання - **8 год.**;
- **самостійна робота:** денна форма навчання - **60 год.**, заочна форма навчання - **80 год.**

Методи оцінювання та структура оцінки

Успішна здача курсу передбачає опанування теоретичної та практичної частини, підтверджене звітом здобувача ВО про виконані види робіт, у тому числі самостійної роботи. Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2).

Перелік критеріїв оцінювання та їх бальні значення:

№ з/п	вид навчальної діяльності	оціночні бали	сума балів
Поточна складова			
1	Вчасне виконання та захист практичних робіт від №1 до №7	8,5 балів за роботу	= 60 балів
Модульна складова			
3	Вчасне виконання модульного контрольного завдання (звітування за теоретичний курс в т.ч. і самостійно опрацьованих тем, які не викладаються на лекціях)	20 балів за 1 модуль	20 x 2 = 40 балів
Всього за семестр:			100 балів

Проміжний контроль проводиться на платформі Moodle через ННЦНО. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом ННІАЗ.

Поточний модульний контроль №1 складається з 24 випадкових тестових завдань трьох рівнів складності: 1 рівень (обрати одну правильну відповідь серед приведених): 20 x 0,75 балів = 15 балів; 2 рівень (вставити пропущене слово): 3 x 1,0 балів = 3 бала; 3 рівень (обрати всі можливі правильні відповіді серед приведених): 1 x 2,0 бала = 2 бала.

Поточний модульний контроль №2 складається з 29 випадкових тестових завдань трьох рівнів складності: 1 рівень (обрати одну правильну відповідь серед приведених): 21 x 0,5 балів = 10,5 балів; 2 рівень (обрати всі можливі правильні відповіді серед приведених): 5 x 1,0 бала = 5 балів; 3 рівень (співставити вірні варіанти тверджень і визначень): 3 x 1,5 балів = 4,5 балів.

Форми контролю в розрізі курсу передбачають: усне опитування, перевірку звітів виконання практичних та самостійної робіт; комп'ютерне тестування, презентації есе.

Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>; Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/>; Наказ ректора НУВГП від 16.09.2019 № 00502 "Про введення в дію нової системи оцінювання навчальних досягнень студентів" <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Місце

навчальної дисципліни в освітній

Вивченню дисципліни «Засади сталого розвитку суспільства» передую опанування дисциплін: «Філософія», «Основи екології».

**траєкторії
здобувача вищої
освіти**

**Посідання
навчання та
досліджень**

При вивченні курсу «Засади сталого розвитку суспільства» здобувачів ВО мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. З вимогами участі та оформлення робіт можна ознайомитись на сторінці сектору наукової роботи здобувачів ВО НУВГП <http://nuwm.edu.ua/stud-science/dokumenti>

Базова література:

1. Клименко Л.В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 296 с.
2. Садовенко А.П., Середа В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник. – Київ: Видавництво ТОВ «Компанія ВАІТЕ», 2009. – 240 с.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: Підручник - Херсон: «ОЛДІ-ПЛЮС», 2012 – 446 с.

Допоміжна література:

1. Масловська Л.Ц. Сталий розвиток продуктивних сил регіонів: теорія, методологія, практика: Монографія. - К.: Київ, нац. торг. екон. ун-т, 2003, - 366 с.
2. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку. Квартальний звіт про заходи проекту. Липень-вересень 2007. ПРООН. -85 с.
3. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку. Річний звіт про заходи проекту. 2006. ПРООН. -156 с.
4. Напрями національної політики участі громад у місцевому сталому розвитку. Аналітичний документ, муніципальна програма врядування та сталого розвитку. -К.:ПРООН, 2007. - 64 с.
5. Об'єднання сил та ресурсів задля сталого розвитку. Співпраця між муніципалітетами. Посібник для практиків. -ПРООН, 2007. -52 с.

Електронні джерела:

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

**Дедлайни та
перескладання**

Терміни здачі проміжних контрольних модулів встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>
Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО <http://nuwm.edu.ua/strukturni->

pidrozdili/navchnauktsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti та Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/> та на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>. Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП: Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП. Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/> Відділ якості освіти НУВГП:

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokument>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу. Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали

зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Впродовж терміну вивчення курсу, здобувач ВО має право звертатися до викладача за додатковим поясненням лекційної теми, змісту практичних завдань, самостійної роботи усно (під час занять і консультацій), або письмово (корпоративною електронною поштою, через систему повідомлень Moodle). Відвідування консультацій є добровільним. У разі виконання здобувачем ВО науково-дослідної роботи з тематики курсу, за потреби можуть призначатись додаткові індивідуальні консультації у будь-якій зручній для здобувача ВО і викладача формі (аудиторна, онлайн, телефонний зв'язок).

Незалежне оцінювання якості викладання проводиться Відділом якості освіти НУВГП
<http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdili/vyo/proekti-dokumentiv>

Оновлення*

Силабус переглядається викладачем кожного навчального року та оновлюється відповідно змін до законодавчих і нормативних документів у сфері стратегії сталого розвитку, а також актуальних світових і вітчизняних наукових розробок в контексті сталого розвитку. Ідеї та рекомендації здобувачів ВО щодо наповнення навчальної дисципліни, оновлення окремих тем та оптимізації методів викладання отримуються шляхом опитування (усного та анкетування) здобувачів ВО щодо їх задоволеності освітнім рівнем курсу, в тому числі його практичної складової. Враховуються також пропозиції представників бізнесу та фахівців, залучених до викладання дисципліни. Пропозиції стейкхолдерів розглядаються на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи та на засіданні Ради з якості ННІАЗ та в разі їх відповідності програмним результатам навчання за стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 24 - Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf> враховуються при оновленні силабусу та викладанні дисципліни. Навчання осіб з інвалідністю Організація навчання людей з інвалідністю проводиться за

Навчання осіб з інвалідністю

Організація навчання людей з інвалідністю проводиться за дотриманням вимог нормативних документів НУВГП: <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучаються представники підприємств та організацій, які працюють в контексті сталого розвитку (розробка концепцій та стратегій сталого розвитку).

Інтернаціоналізація

Інформація щодо іноземних сайтів, які може використати студент для вивчення даної дисципліни за окремими темами наводиться в презентаціях освітньої компоненти представлених в системі Moodle. Також для поглибленого вивчення дисципліни здобувачам освіти пропонуються міжнародні інформаційні ресурси в мережі Інтернет: <https://www.unenvironment.org/> <http://www.eco-forum.org/>
http://www.europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_en.htm https://ec.europa.eu/food/safety/general_food_law_en

Лектор

Л.В. Клименко, канд. с.-г.н. наук, доцент